ద్రష్ట

కస్తూరి మురళీ కృష్ణ

ఒక్కమాట

దక్షిణ భారతం పైకి దండెత్తి వచ్చిన మొదటి ముస్లిం సేనాని మాలిక్ కాఫర్.

అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ ఢిల్లీ పాలకుడిగా ఉన్న సమయంలో మాలిక్ కాఫర్ మలబారు తీరం వరకూ చొచ్చుకు వచ్చాడు. మధురపై దాడి చేశాడు. శ్రీరంగంలో మారణహోమం సృష్టించాడు. చిదంబర ఆలయాన్ని పునాదులతో సహా పెకిలించి వేశాడు. బోలెడంత సంపదను ఏనుగులపై మోసుకుని ఢిల్లీ తీసుకు వెళ్ళాడు. ఆ దండయాత్ర ఈ కథకు ఆధారం. మాలిక్ కాఫర్ దండయాత్ర వల్ల భారతీయ సమాజంలో జరిగిన అల్లకల్లోలాన్ని, భారతీయ మనస్తత్వం పై కలిగిన గాయాల ప్రభావాన్ని వర్ణించటం ఈ రచన ప్రధానోద్దేశ్యం. మనకు సాధారణ చరిత్ర పుస్తకాలలో, కనబడని ఘోరమైన చేదు నిజాలు, మనల్ని మనం మరిచిపోతున్న తరుణంలో, మన పూర్వీకులు ఎన్ని దారుణమైన మారణకాండలను అనుభవిస్తూ కూడా ధర్మాన్ని పదిలంగా కాపాడాలో, ప్రజలకు తెలియ చెప్పాలన్న ఆశయంతో ఈ రచన సాగుతుంది. చరిత్రలో జరిగిన గాయాలను తిరిగి తోడటం కాదిది. మానని గాయాల స్వరూపాన్ని అర్ధం చేసుకోవటం ద్వారా వాటి చికిత్సకు ఉపక్రమించుటంతో పాటు, భవిష్యత్తులో ఇటువంటి గాయాలు కాకుండా జాగ్రత్తలు పడేందుకు దేశ ప్రజలను ఉద్యుక్తులను చేయటం ఈ రచన లక్ష్యం. అనేక చారిత్రక ఆధారాలు, చారిత్రక పాత్రలు, కాల్పనిక పాత్రలలో కలగలిపి సాగించిన రచన ఇది.

మురళీకృష్ణ

2

'గంగాధరా!. సమయమౌతోంది. తొందరపడు. వేగిరం వేగిరం' ఉత్సాహంగా పిలుస్తున్నాడు చంద్రశేఖరుడు.

గంగాధరుడు పలకలేదు. ధ్యానం నుంచి కదలలేదు.

చంద్రశేఖరుడు అసహనం ప్రదర్శించాడు.

"అమ్మా! కాలయాపన జరుగుతోంది. ఇవాళ శూరవర్మ మాకు కత్తియుద్ధం నేర్పుతున్నాడు. ఎప్పుడూ మంత్రాలు వల్లెవేసి విసుగొస్తోంది. కత్తి యుద్ధానికి రమ్మంటే అన్నయ్య కదలటం లేదు." అమ్మ దగ్గరకు వెళ్ళి అన్నయ్యపై పితూరీ చెప్పాడు.

చంద్రశేఖరుడు, గంగాధరులిద్దరూ కవలలు. చంద్రశేఖరుని కన్నా ఒక క్షణం ముందు పుట్టినందుకు గంగాధరుడు అన్నయ్య అయ్యాడు.

సాధారణంగా సోదరుల నడుమ ఉండే పోటీవీరిద్దరి నడుమ కూడా ఉంది.

తనకన్నా ఒక్క క్షణం ముందు పుట్టటంతో జీవితాంతం అన్నయ్యగా గంగాధరుడి అధిక్యాన్ని ఒప్పుకునేందుకు చంద్రశేఖరుడి మనస్సు ఒప్పుకోవటం లేదు. ప్రతివిషయంలో అగ్రజుడికి ఉండే ప్రాధాన్యం ఒక్క క్షణంలో తనకి తప్పిపోవడం ఉక్రోషంగా ఉంటుంది.

'అమ్మా.. వాడు చూడు! రోజూకన్నా ఎక్కువసేపు ధ్యానం చేస్తున్నాడు. అవతల కత్తియుద్ధం నేర్పే సమయం మించిపోతోంది' ఇంకా గట్టిగా ఫిర్యాదు చేశాడు చంద్రశేఖరుడు.

వారి తల్లి నవ్వింది 'తొందరలేదు. నువ్వు అనవసరంగా కంగారుపడకు. మీరు వెళ్ళేదాకా పాఠం ఆరంభం కాదులే.'

'లేదమ్మా, సమయపాలన చాలా అవశ్యకం, కాలం ఎవరి కోసం ఆగనట్టే పాఠం కూడా ఎవరికోసం ఆగదన్నారమ్మా గురువర్యులు' గబగబా చెప్పాడు చంద్రశేఖరుడు.

'చూడమ్మా! ఒక్కరోజు కూడా చంద్రుడు పాఠానికి సరిగ్గా రాలేదు. పాఠంపై శ్రద్ధ చూపలేదు. ఈ వాళ కత్తి యుద్ధం అనేసరికి తొందరపడుతున్నాడు' ధ్యానం ముగించుకునివస్తూ అన్నాడు గంగాధరుడు.

అది విని చంద్రశేఖరుడు బుంగమూతి పెట్టాడు.

వాళ్ళిద్దరినీ దగ్గరకు తీసుకుంది వాళ్ళమ్మ.

'వెళ్ళండి! బాగా చదువుకుని రండి' అంది.

చివరిమాటలు అంటున్నప్పుడు ఆమె కళ్ళు గంగాధరుడి కళ్ళతో కలిసి విడిపోయాయి. ఎప్పుడు వారిని చదువుకోమని ఆశీర్వదించినా ఆమె మనస్సులో ఓ భీతి భావన మెదులుతుంది. ఎందుకంటే, వారి ఇంట్లో, ఎవరు ఎంత పాండిత్యం సంపాదించినా అది జీవితం కోసం కాదు. శ్రీవైష్ణవాన్ని ఖండించేందుకే. వారి వంశంలో అనేకులు శ్రీరంగం వెళ్ళి వైష్ణవ పండితులతో వాదించారు. ఓడిపోయి ఆత్మత్యాగం చేశారు అదీ ఆమె భయం.

గంగాధరుడికి ఆరంభం నుంచి శాస్త్ర పఠనం పట్ల అత్యంత శ్రద్ధాసక్తులు ప్రదర్శిస్తాడు. ఎటువంటి పాఠ్యాంశాన్నయినా సులభంగా గ్రహిస్తాడు. ఒకే అంశాన్ని పలుకోణాల్లో విశ్లేషించి వివరిస్తాడు, తర్కిస్తాడు. పురాణ పఠనం, శాస్త్ర పఠనాలో పడి సర్వం మరచిపోతాడు.

చంద్రశేఖరుడు ఇందుకు భిన్నం. అతడికి పాఠాలు వెల్లెవేయటం అంటే ప్రాణాంతకంగా ంటుంది. శ్లోకాలు గుర్తుపెట్టుకోవడం పెద్దగండంలా అనిపిస్తుంది. అలాగని తెలివిశూన్యుడుకాదు. ఏదయి ఒక్కసారి వింటే ఎప్పటికీ మరచిపోడు. పాఠ్యాంశాలపై శ్రద్ధ పెట్టకపోవటం వల్ల అవి రావటం లేదు. శ్రద్ధ పెడితే నేర్చుకోవటం అతడికి కష్టంకాదు.

చంద్రశేఖరుడికి ఆటపాటలంటే అమిత ఇష్టం. అల్లరి చేయటమంటే అమితాసక్తి. అతడికి ఊరినిండా మిత్రులే. వర్ణబేధం లేకుండా అందరితో అల్లరిచిల్లరిగా తిరుగుతాడు, అడవులో తిరుగుతాడు, కొండలెక్కుతాడు, కర్రయుద్ధం చేస్తాడు మల్లయుద్ధం చేస్తాడు, సాముగారడీలు నేర్చుకున్నాడు

గంగాధరుడు ఎంత నిశ్శబ్దంగా, క్రమశిక్షణతో, గంభీరంగా ఉంటాడో, చంద్రశేఖరుడు అంత అల్లరిగా, అడ్డూ అదుపూ లేకుండా ఆకతాయిలా ఉంటాడు.

అందుకే వారి తల్లికి చంద్రశేఖరుడి గురించి బెంగలేదు. ఎట్టి పరిస్థితులలో శ్రీరంగం వెళ్ళాలన్న ఆలోచన కూడా అతడికి కలగదని ఆమెకు తెలుసు.

ఆమె బెంగ అంతా గంగాధరుడి గురించే.

తమ పూర్వీకుల 'ఆజ్ఞ' విన్నప్పటి నుంచీ గంగాధరుడి ప్రవర్తనలో మార్పు వచ్చింది. అంతకు ముందుకన్నా శ్రద్ధగా శాస్త్రాలు చదవటం ఆరంభించాడు.

కేవలం గురువు చెప్పిన అంశాలే కాక ఇతరాలపై కూడా దృష్టి సారించాడు. విభిన్నవాదాలను వినటం, తర్కించటం చేసేవాడు. ఎవరు ఏం చెప్పినా వింటాడు. దాన్ని ఖండించాలని తొందరపడడు. వారు చెప్పేది తనకు నచ్చకున్నా సావధానంగా వినటం అలవాటు చేసుకున్నాడు.

******

తమ పూర్వీకులు గంగాధర శర్మకు రామానుజుల వారితో కలిగిన అనుభవం ఎంత విన్నా అతడికి తనివి తీరదు. 'ఎంత సులభంగా ఒక్క వాక్యంతో రామానుజులవారు తన తత్వాన్ని వివరించారు!' అని ఆశ్చర్యపోతుంటాడు. గురువుగారితో ఆ వాక్యం గురించి ఎంతో తర్కించాడు, చర్చించాడు. రామానుజులు జీవిత విశేషాలు తెలుసుకుంటూ, అడుగడుగునా ఆ వాక్యాన్ని అన్వయిస్తూ వచ్చాడు. చివరికి ఇప్పుడు శంకరాచార్యులు, రామానుజాచార్యులు అతడి రెండు కళ్ళుగా మారారు. అదే ఆమె భయం.

శ్రీరంగం వెళ్ళి వాదించగలిగే సత్తా గంగాధర శర్మకు ఉంది. వాదించాలన్న ఉత్సాహం అతడికి ఉంది. వాదనలో గెలిస్తే ఫరవాలేదు. కానీ ఓడితే.. ఈ ఆలోచన ఆమెని వణికిస్తున్నది.

అందుకే వారు కనుమరుగయినా ఆ వైపే దిగులుగా చూస్తూ కూర్చున్నది. ఏదో ఒకరోజు తాను శ్రీరంగం వెళతానని గంగాధర శర్మ నోట వినాల్సి వస్తుందని ఆమె భయం.

******

'ఏమిటీ ఇంకా గురువర్యులు రాలేదా?' ఆశ్రమంలో అడుగు పెడుతూ ఉత్సాహంగా అడిగాడు చంద్రశేఖరుడు.

విద్యార్ధులంతా పాఠాలు వల్లె వేస్తున్నారు. అది చూడగానే తానింత ఆత్రపడి రావటం వ్యర్ధమై పోయిందన్న బాధ చంద్రశేఖరుడికి కలిగింది. ఒకవేళ కత్తియుద్ధం నేర్పటం లేదంటే అడవిలో కాస్సేపు ఆడుకునేవాడినే అన్న ఆలోచన వచ్చిందతనికి.

'కుమార సంభవంలో షోడశ సర్గ అప్పచెప్పిన వారికే కత్తి యుద్ధం నేర్పుతారట. అందుకే మేము గబగబా నేర్చుకుంటున్నాం', గబగబా చెప్పి మళ్ళీ శ్లోకం వల్లె వేయటం ఆరంభించాడో విద్యార్థి.

'ఛీ' కాలితో నేలను గట్టిగా తన్నాడు చంద్రశేఖరుడు.

'ఏమయింది?' శాంతంగా అడిగాడు గంగాధరుడు.

'కుమారసంభవంలో షోడశ సర్గ దేనిగురించి?' అడిగాడు చంద్రశేఖరుడు.

'దేవతలు, తారకాసురల నడుమ యుద్ధ వర్ణన' వెంటనే చెప్పాడు గంగాధరుడు.

'నీకు వచ్చా?'

తల ఊపాడు

'ఏదీ నాకు ఒక్కసారి చెప్పు' అడిగాడు చంద్రశేఖర్

'అథాన్యోన్యం విముక్తాస్త్ర శస్త్ర జాలైర్భయం కరైః

యుద్ధ మా సీత్సునాసీ రసురారిబల యోర్మత!!

స్పష్టంగా, గంభీర స్వరంతో రాగయుక్తంగా చెప్పటం ఆరంభించాడు గంగాధరుడు. అతని స్వరమాధుర్యానికి ప్రకృతి పులకరించింది. విద్యార్థులు తమ చదువు ఆపి గంగాధరుడి గానం వింటూ మైమరచిపోయారు. పశువులు, జంతువులు సైతం గంగాధరుడు చదువుతున్న శ్లోకాల అర్థాన్ని గ్రహించి పరవశించి మంత్రముగ్ధులైనట్లు నిలిచిపోయాయి. కాళిదాసు పదాల ద్వారా ప్రదర్శించిన భీకర యుద్ధానికి బెదిరినట్టు ప్రకృతి స్థంభించిపోయింది.

'దేవతలు అసురులు ఇలా భయంకర యుద్ధం జరుపుతున్నారు. రక్తపు టేరులు పారుతున్నాయి. ఆ రక్తపుటేరుల్లో ఏనుగులు సైతం మునిగిపోతున్నాయి. ఇది చూసి ఎర్రబడ్డ కళ్ళతో క్రోధంతో తారకాసురుడు యుద్ధసన్నద్ధుడై అడుగు ముందుకు వేశాడు'. ఆ సర్గలో చివరి శ్లోకం, అర్థం చెప్పి ఊపిరి పీల్చుకున్నాడు గంగాధరుడు.

ఏకాగ్రతతో నిన్న చంద్రశేఖరుడు ఒకటొకటిగా మొదటినుంచీ శ్లోకాలను అప్పచెప్పటం ఆరంభించాడు. అక్కడున్న అందరూ అతడు ఏకసంథాగ్రహి అని గ్రహించి ఆశ్చర్యపోయారు. అయితే భీకర యుద్ధవర్ణన సమాప్తయిందని సంతోషించిన ప్రకృతి, మళ్ళీ ఉలికిపడింది. చంద్రశేఖరుడి స్వరంలో ధ్వనిస్తున్న కర్కశత్వానికి గడగడ వణకసాగింది.

చివరి శ్లోకం అప్పచెప్పి కళ్ళు తెరిచాడు చంద్రశేఖరుడు. విద్యార్థులంతా కళ్ళప్పగించి తనవైపే చూడటం గమనించాడు. అంతలో అతడి దృష్టి ఎదురుగా ఉన్న గురువుపై పడింది.

ఒక్క ఉదుటున గురువును సమీపించి అతడికి పాదాభివందనం చేశాడు. 'గురువర్యా షోడశోధ్యాయం పూర్తిగా అప్పచెప్పాను. నాకు కత్తియుద్ధం నేర్పించండి' అన్నాడు. అతని మాటలు పూర్తయేలోపలే గుర్రపుడెక్కల ధ్వని వినిపించింది. అందరూ ఆ వైపు చూశారు.

కవచం ధరించిన ఓ అశ్వికుడు వేగంగా వచ్చి గుర్రం దిగాడు. పరుగున వచ్చి గురువు పాదాలు తాకాడు.

'ఆలస్యానికి క్షంతవ్యుడను. నేను సమయానికే వచ్చేవాడిని. కానీ దారిలో తురకల తండా ఎదురుపడింది వారిని దాటుకుని వచ్చేసరికి ఆలస్యమయింది.'

అప్పుడు గమనించారందరూ, అతడి ఒంటిపై అక్కడక్కడా కనిపిస్తున్న గాయాలను కవచంపై నుండి కూడా స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి గాయాలు.

అతడి మాటలకు గురువు ముఖంలో ఎటువంటి భావాలు కనబడలేదు. 'విద్యార్థులంతా సిద్దంగా ఉన్నారు. కాస్సేపు విశ్రాంతి తీసుకుంటావా, లేక...?' సందిగ్ధంగా ఆగారు.

ఆ వీరుడు నవ్వాడు.

'ఈ కాలంలో విశ్రాంతికి సమయం లేదు. తీసుకుంటే శాశ్వత విశ్రాంతి తీసుకోవాలి. అంతే' అని పెద్ద పెద్ద కళ్ళతో తనవైపు చూస్తున్న విద్యార్థుల వైపు తిరిగాడు వీరుడు.

'అందరూ సిద్ధమేనా..' అడిగాడు.

'ఓ' అన్నారందరూ ఉత్సాహంగా.

'అయితే ఒక్క పరుగున మైదానానికి రండి' అంటూ పరుగుతీశాడా వీరుడు. అతడిని దాటి పరుగుతీయాలన్న ఉత్సాహంతో విద్యార్థులంతా వేగంగా పరుగులు తీశారు.

వారిని చూస్తూ నిలబడ్డారు గురువుగారు. అతడి వదనంపై విషాదం గూడుకట్టుకుని ఉంది. అతడికి తెలుసు.. కలలాగా సాగుతున్న ఈ జీవితం ఇంత సౌఖ్యంగా, ఆనందంగా ఇంక ఎంతోకాలం ఉండదని!

****

"నా పేరు శూరవర్మ. నేను మీకు కత్తి యుద్ధం నేర్పుతాను. ముందుగా కత్తి పట్టుకోవటం నేర్పుతాను. అయితే మీరొకటి గుర్తుంచుకోవాలి. కత్తిపట్టడం, యుద్ధం చేయటం మామూలు మాటలు చెప్పినంత తేలిక కాదు. దానికి శారీరక దారుఢ్యం అవసరం. క్రమం తప్పకుండా వ్యాయామం చేయాలి. కండలు పెంచాలి. అప్పుడే కొండలను పిండి కొట్టగలం" అంటు అందరి వైపు చూశాడు. అతడి దృష్టి గంగాధరుడిపై పడింది.

"నీ పరిచయం?" అడిగాడు.

"నన్ను గంగాధరుడంటారు. మా నాయనగారు నీలకంఠ శర్మగారు. మా తాతయ్య గంగాధర శర్మగారు. మేము వాదూలస గోత్రీకులం. మీకు నా ప్రణామాలు' చెప్పాడు గంగాధరుడు.

శూరవర్మ పెదవులపై చిరునవ్వు కదలాడింది. 'నీ కళ్ళలో ఏదో సంశయం కనిపిస్తోంది. ఏమిటది?' అడిగాడు.

'నేను బ్రాహ్మణుడిని. వేదాధ్యయనం, శాస్త్ర పాండిత్య సంపాదన నా విద్యుక్త ధర్మం. నేను కత్తి యుద్ధం నేర్చుకోవాల్సిన అవసరం ఉందా?' సూటిగా ప్రశ్నించాడు.

శూరవర్మ తీక్షణంగా చూశాడు అతడివైపు. ఆ తరువాత జరిగింది అక్కడి వారికి అర్ధమయ్యే సరికి సమయం పట్టింది. అర్ధమయ్యేసరికి హాహాకారాలు చేశారందరూ. మెరుపులా శూరవర్మ గంగాధరుడిపైకి దూకాడు. అతడిని ఒక్కదెబ్బతో క్రిందపడద్రోసి అతడి గుండెపై కాలుపెట్టి, మెడదగ్గర కత్తిని ఒత్తిపట్టాడు.

'ఇప్పుడు చెప్పు యుద్ధం నేర్చుకోవాలిసిన అవసరం ఉందా?

నిన్ను నువ్వు రక్షించుకోలేని స్థితిలో ఉన్నపుడు నీ ధర్మాన్ని నువ్వేం రక్షిస్తావు? నీ వారిని నువ్వేం కాపాడతావు? మనం ఎదుర్కొంటున్న శత్రువు కన్నా రాక్షసులు నయం. ఈ శత్రువులకొకే లక్ష్యం. గెలుపు, మతమార్పిడి. నువ్వు బ్రాహ్మణుడివా, క్షత్రియుడివా, వైశ్యుడివా, శూద్రుడివా అని చూడడు. నీ కులగోత్రాలతో పనిలేదు. శత్రువు చూసేదల్లా నువ్వు తనకు లొంగుతావా, ఛస్తావా అన్నదే ప్రపంచాన్ని ఇస్లాం మయం చేయటం వాడి లక్ష్యం. ఇస్లామేతరులను మతం మార్చి ఇస్లామేయుడిగా చేయాలి.

లేకపోతే చంపేయాలి. ఇంతే శత్రువుకు కావాల్సింది. అర్ధమయిందా? నువ్వింకా నీ కులాన్ని, పాండిత్యాన్ని పట్టుకుని వ్రేలాడితే లాభం లేదు. కత్తిపట్టి ఆత్మరక్షణకు సిద్ధంగా ఉండకపోతే నీ ఆత్మవంటి ధర్మాన్నే పోగొట్టుకుంటావు. ఆత్మరక్షణ, స్వీయధర్మ రక్షణను మించిన కర్తవ్యాలు లేవు. అర్ధమయిందా! ' అంటూ లాగి గంగాధరుడిని నుంచోబెట్టాడు.

గంగాధరుడి తల తిరుగుతోంది. శూరవర్మ చెప్పిన సగం మాటలు అర్ధమయ్యాయి. సగం అర్ధం కాలేదు. ఎవరో అతడిని నీడన కూర్చోబెట్టారు. మంచినీళ్ళిచ్చారు.

ఇంతలో చంద్రశేఖరుడు, శూరవర్మ పైకి లంఘించాడు. అతడి చేతిలోని కత్తిలాక్కుని అతడిపైకి ఎగబడ్డాడు.

శూరవర్మ ఒడుపుగా పక్కకు తప్పుకుని, చంద్రశేఖరుడి మణికట్టుపై చేతితో మోదాడు. అతడి చేతి నుంచి కత్తి క్రిందపడిపోయింది. శూరవర్మ, చంద్రశేఖరుడిని కౌగిలించుకున్నాడు. 'భళి, ఇటువంటి ఆవేశం, శౌర్యం ఇప్పుడు కావాలి. ఈ శౌర్యానికి నైపుణ్యం తోడయితే ఇక ఎదురే లేదు' అంటూ చంద్రశేఖరుడి నుదిటిన చుంబించాడు.

గంగాధరుడి వైపు గర్వంగా చూశాడు చంద్రశేఖరుడు. అతడి కళ్ళు ఉత్సాహంతో మిలమిల మెరుస్తున్నాయి. ఉత్తేజంతో కళకళలాడుతున్నాయి.

✡ ✡ ✡

(కొనసాగింపు వచ్చేసంచికలో)
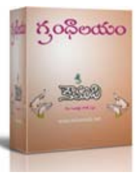
Click here to go to KOUMUDI Library